

Най-трудното и мъчително нощно преследване се случи, докато бях отседнал в едно малко селце, наречено Ешоли.

Ловувахме без особен успех почти цялата нощ, когато един от ловците предложи да се отправим към познато нему място, където имало скала с голям брой пещери по нея. Решихме, че там сигурно ще намерим някоя животника.

Отправихме се нататък и на края достигнахме широка река, която трябваше да пресечем. Нагазихме до кръста в прохладната вода и когато стигнахме средата на реката, ловецът зад мен запали електрическото си фенерче. Около нас гъмжеше от водни змии. Те плуваха на всички посоки и впираха в нас блестящите си очи. Главите им стърчаха над водата като перископи на подводници. Тези змии не са отровни, макар и да хапят, когато са разгневени. Африканците обаче са убедени, че всички видове змии са отровни и се отнасят към тях с голяма предпазливост. Когато моят ловец установи, че в средата на реката е заобиколен, както му се стори, едва ли не от всички змии на Камерун, той закрещя силно от страх и понечи да побегне към брега. Да се опитваш да бягаш, затънал до кръста във вода, не е много лесно. Течението наруши равновесието му, той плясна във водата и изпусна цялото снаряжение, което носеше върху главата си. Уплашени от внезапната суматоха, всички водни змии се гмурнаха на безопасно място.

Ловецът се изправи на крака, започна да се отърсва от водата и да диша тежко, а неговите приятели го попитаха какво се е случило. Той отвърна, че реката била пълна със змии. Ловците запалиха фенерчетата си и осветиха повърхността на водата. Никаква змия не се виждаше. След кратък спор успях да ги убедя да останат неподвижно в средата на реката. Угасихме фенерчетата и изчакахме мълчаливо около половин час. Когато отново запалихме, водните змии се бяха появили и чертаеха сребърни фигури във водата около нас. С помощта на снабдените с дълги дръжки мрежи за пеперуди успяхме да заловим четири или пет от тези змии, после пуснахме гърчещите и увиващите се тела в торбите и продължихме пътя си.

Най-сетне пристигнахме при скалите и открихме, че буквално са надупчени от пещерички с различни форми и размери, със закрити от огромни купища едри камъни и храсталаци входи. Всеки се захвана с част от скалата. Какво ли щяхме да открием там?

Запромъквах се между камъните и насочвах изпълнен с надежда фенерчето си ту тук, ту там, когато видях как някакво животинче с особени очертания изскочи от един храст, притича уплашено по земята и се шумугна в малка дупка в скалата. Тръгнах бързо, коленичих пред входа на пещерата и насочих запаленото фенерче нагоре. Не се виждаше нищо. Входът беше широк колкото обикновена врата, но висок около шестдесет сантиметра. За да се вмъкна там, където изчезна животното, се наложи да легна по корем, да стисна фенерчето в уста и да пропълзя бавно надолу. Беше ми крайно неудобно, тъй като земята около входа бе осеяна с остри камъчета от най-различна големина. Пробивах си бавно и мъчително пътя напред.

Разбрах, че тунелът завършва в малка кръгла стаичка, от която започваше нов тунел, водещ още по-навътре в сърцевината на скалата. Пъхнах се във втория тунел, светнах надолу с фенерчето и открих, че и той влиза в помещение, малко по-малко от това, в което се намирах. Като осветях наоколо с фенерчето, дочух две почуквания, последвани от рязко шумолене, наподобяващо потракване. Преди да открия причинителя на този шум, силното шумолене се дочу отново. Нещо профуча от тъмнината на пещерата, бутна фенерчето от ръката ми и заби безброй игли в китката ми. Вдигнах фенерчето и бързо се отдръпнах да огледам китката си, изнодраскана така, като че я бях пъхнал в къпинаов храст.

Върнах се по тунала, осветих с фенерчето и открих животното, което ме беше нападнало. Беше голямо бодливо свинче с пухкава опашка. Това интересно на вид животно, задните части на което са покрити с дълги и остри бодли, притежава гола опашка, завършваща с игли, наподобяващи житен клас. Чрез разклащане на тази връзка игли в края на своята опашка то произвежда особен тракащ звук, какъвто бях дочул.

Бодливото свинче стоеше гърбом към мен. Изправило

бодлите си, то надничаше през рамо с изпъкналите си и възмутени очи и потропваше предупредително с крак. Реших, че единствената част от тялото, която можех да хвана без опасност да бъда прободен от остриите му игли, е неговата опашка. Увих ръката си с плътна брезентова торба, присегнах се и го сграбчих точно под кичура бодли на опашката.

Бодливото свинче се дръпна силно назад, притисна ръката ми ъ скалата и бодлите му преминаха през брезентовата торба като нож през масло. Въпреки това продължавах да стискам и се опитах да го издърпам и да го пхна в торбата, която държах в другата си ръка. Чувствах се толкова неудобно в тесния проход, че просто ми беше невъзможно да маневрирам както трябва с торбата и свинчето. При всяко негово движение в мен като че се вливаше нов негов бодил. В края на краищата той се озова върху гърдите ми. Носех само тънка риза, затова, най-меко казано, почувствах много мъчително това съприкосновение.

Реших, че най-добре ще е да се опитам да го измъкна извън пещерата, вместо да се мъча да го натикам в торбата. Стиснах го по-силно за опашката и започнах да пълзя бавно и внимателно назад, като дърпах противещото се бодливо свинче след себе си. Стори ми се, че изминаха часове, преди да излезем на открито. Силите, изглежда, го напуснаха и то стоеше съвсем безволево. Подвикнах към ловците и когато дойдоха при мен, успяхме да го пхнем в торба. Бях избоден и издраскан от главата до краката. Бодливото свинче ме бе принудило да заплатя твърде скъпо за неговото залавяне.

Ние прилагаме и много други методи за залавянето на нашите екземпляри. Поставяхме например капани на различни места из гората. Това трябва да се върши изключително внимателно, защото повечето горски животни имат свой строго определен район, където живеят и от който твърде рядко се осмеляват да излязат. Те вървят по определени пътеки както по земята, така и по върховете на дърветата, така че ако капанът не е поставен на абсолютно точното място, повече от вероятно е животното да не се доближи до него. Повечето

хора смятат, че животните от големите гори се скитат надалеч през цялото време, но това не е истина. Всяко животното подбира онзи район, който му харесва най-много, и не излиза от него. Понякога тези райони са големи, но много по-често са удивително малки и в редица случаи даденото животното населява късче земя, малко по-обширно от една голяма клетка в зоологическата градина. При условие, че животното намира достатъчно храна, вода и сигурно място за спане в даден ограничен район, то няма да се реши да го напусне.

Много хора мислят, че ловенето на диви животни е твърде опасно начинание, а да тръгнеш нощем из гората да търсиш животни за експонати е истинска лудост. В действителност горските дебри не са опасни нито нощем, нито денем. Вие лесно ще се убедите, че всички диви животни всъщност желаят да се махнат час по-скоро от пътя ви, когато дочуят вашето приближаване. Ще ви нападнат само ако ги хванете натясно и едва ли може да ги обвините за това. В гората обаче вие ще разберете, че всички живеещи там същества (включително и змиите) се държат много прилично и единствено желаят да бъдат оставени на мира. Ако не им причините никакво зло, те почти сигурно няма да се отклонят от пътя си и да се опитат да ви напакосят.

И така колекционирането на диви животни не е така опасно, както си въобразяват някои хора. Всъщност то е опасно дотолкова, доколкото вашата собствена глупост може да го направи такова. С други думи, поемате ли глупави рискове, с положителност можете да очаквате неприятни последици. Понякога, разбира се, в критични моменти вие поемате риска, без да го съзнавате. Едва по-късно разбирате колко глупаво сте постъпили.

Купувам Паф и Блоу

Когато изградих напълно основния лагер в гората, можеше да се помисли, че е пристигнал цирк. Лагерът заприлича още повече на цирк, когато започна да се

изпълва с уловените от нас животни. Край едната страна на голямата палатка стояха редица клетки за по-малките животни, включващи голямо разнообразие, като се започне от мишки и се свърши с мангусти.

Първата клетка от редицата принадлежеше на двойка мънички червени речни прасета, които нарекох Паф и Блоу. Това бяха най-очарователните прасенца на света. Напълно порасналото червено речно прасе е най-опетеният и красив представител на семейството на прасетата. Неговата четина има плътна оранжево-червена окраска. По гърба и около врата си има чисто бяла четина. На върховете на неговите дълги, изострени уши се поклащат две кичурчета бяла козина. Паф и Блоу обаче, подобно на всички малки прасенца, имаха по телата си ивици. Цветът им беше шоколадов, а проточените от носа до опашката ивици — светложълтеникави. Това ги караше да приличат на тлъсти малки оси, когато тупуркаха около своята кошарка.

Паф пристигна пръв в лагера. Донесоха го една сутрин, седнал тъжен в плетена кошница, закрепена върху главата на един местен ловец. Хванал го в гората и аз скоро открих, че причината за неговото опечалено настроение бе, че не е слагал нищо в устата си от два дни. Това беше напълно достатъчно да накара всяко самоуважаващо се прасенце да провеси нос. Ловецът, който го беше уловил, правил опити да го храни с банани, но Паф бе твърде малък за подобна храна. Той искаше мляко, и то в изобилие. Така че, веднага след като го купих, подсладих една голяма бутилка топло мляко, вдигнах Паф на колената си и се опитах да го накарам да суче. На големина беше колкото китайски мопс, имаше съвсем мъничкикопитца и чифт малки остри бивни зъби, които скоро изпитах на гърба си.

Той, разбира се, никога преди не бе виждал бутилка за хранене и от самото начало се отнасяше с най-голямо подозрение към нея. Когато го взех на колената си и се опитах да пхна гумения биберон в устата му, реши, че това е някакво специално мъчение, което съм изобретил само за него. Той заквича и зацвърка, зарита ме с острите си копитца и се опита да ме мушне с малките си бивни зъби. След като се боричкахме така около пет минути, Паф и аз изгледахме като че сме се къпали

в мляко. Той обаче не успя да глътне и капчица от млякото.

Напълних нова бутилка и отново стиснах здраво разквичалото се прасенце между колената си, разтворих насила устата му с едната си ръка, а с другата впръсквах млякото в нея. Той така неистово квичеше за помощ всеки път, когато млякото се впръскаше в устата му, че следващият писък го караше да го изплюва отново навън. Най-сетне успях да го накарам да глътне няколко капчици и зачаках да ги вкуси. Това очевидно стана много скоро, понеже той престана да цвърчи и се бори и заоблизва устните и зурлата си. Капнах още малко мляко в устата му и той смукна жадно. След малко така засука от бутилката, като че нямаше намерение да спира никога, а коремчето му набъбваше ли набъбваше. Най-сетне, когато и последната капка изчезна в бутилката, той въздъхна дълбоко от задоволство, заспа в ръцете ми и забръмча като кошер, пълен с пчели.

След това не ми създаваше повече неприятности. Няколко дни по-късно престана да се страхува и от хората и изтичваше с възхитително грухтене и квичене към решетките на своята кошарка, когато ме зърнеше, че идвам, просваше се по гръб и оставаше да го чеша по коремчето. Когато настанеше време за ядене и видеше, че нося бутилката, той промушваше зурла през решетките и заскимтяваше така силно и възбудено, че чуеше ли го, човек можеше да помисли, че той просто гладува.

След като Паф престоя с мен около две седмици, на сцената се появи и Блоу. И тя бе хваната в гората от местен ловец, на когото се съпротивлявала яростно. Дълго преди тя и ловецът да се бяха появили, аз чувах нейните силни и звучни протести. Млъкна едва когато я купих и поставих в клетка до тази на Паф. Не ги сложих заедно веднага, защото тя беше малко по-едра от Паф и си мислех, че може да го нарани.

Веднага след като Паф видя, че в съседната клетка има и друго прасе като него, той се хвърли между решетките, загрухтя и заквича от удоволствие. Когато и Блоу го видя, тя престана да квичи и приближи. Бяха така доволни, че се виждат, като че бяха брат и сестра. Те търкаха зурли между решетките и понеже се държаха

толкова приятелски, реших да ги поставя заедно още начаса. Изглежда бях оправдан за тази си постъпка, защото те се завтекоха един срещу друг и започнаха да се душат развълнувано. Паф изгруктя силно и бутна с нос Блоу в ребрата; Блоу изгруктя в отговор и се затича из клетката. После започнаха да си играят. Паф преследваше Блоу в кръг из клетката. Тичаха, извъртаха се, обръщаха се внезапно назад, огъваха тела, докато и двете прасенца се уморяваха напълно и заспиваха върху леглата си от сухи бананови листа, после захъркваха така, че цялата клетка се тресеше.

Блоу подобно на Паф скоро се научи да сучи от бутилка, но понеже беше няколко седмици по-голяма от него, нейното меню включваше и известно количество твърда храна. И така всеки ден, след като изсучеха своите бутилки мляко, поставях в клетката плосък съд с меки плодове и зеленчуци и Блоу прекарваше сутринта с втикнат в тях нос, груктеше и душеше замечтано, като същинско прасе.

Това ни най-малко не харесваше на Паф. Твърде малък, за да се храни с по-корава храна, той не разбираше защо Блоу трябва да върши нещо, което той самият не може. Паф чувствуваше, че го лишават от нещо и стоеше, наблюдаваше с гневно изражение на лицето, докато тя ядеше и груктеше раздражително.

Понякога се мъчеше да я прогони от храната, подбутваше я с глава, Блоу се отърсваше от своята замечтаност всред смачканите банани и го погваше ядосано из клетката с гневно квичене. Колкото повече Блоу се задържаше при храната си, толкова по-потиснат ставаше Паф.

Един ден му хрумна, че и той може да похапне нещо допълнително, като чисто и просто смукне от опашката на Блоу. Предполагам, че опашката ѝ му напомняше биберона на бутилката, от която се хранеше. Както и да е, той бе убеден, че ако дърпа достатъчно дълго, ще може да си смукне допълнително вкусно млекце от нея.

Блоу се изправяше, груктеше и зариваше нос в меките плодове, докато застаналият зад нея Паф важно-важно сучеше от опашката ѝ. Тя нямаше нищо против това, докато той само сучеше. От време на време обаче Паф

се ядосваше и нервничеше. Мляко не потичаше и той започваше да дърпа и хапе с малките си и остри зъбки. Тогава Блоу се извърщаше, погваше го и го притискаше в ъгъла, където го смущаваше силно в ребрата, после с гневно груктене се връщаше към своята вкусна храна.

В края на краищата пак се видях принуден да ги разделя. Събирах ги да си поиграят само веднъж през деня. Паф сучеше така упорито опашката на Блоу, че всичките ѝ косми окапаха и тя съвсем оголя. И така известно време те живееха един до друг, докато опашката на Блоу отново се покри с косми, а Паф се научи да яде твърда храна.

Поради някаква непонятна причина Блоу беше много по-нервна от Паф и веднага щом разбра това, той започна да се крие и да я плаши. Заставаше зад оградата и когато минаваше край него, изведнъж скачаше отгоре ѝ. Или пък ще легне, ще се престори на заспал, а когато Блоу приближи, ще скочи мигновено на крака и ще я прогони със силно груктене. Един ден той така я уплаши, че тя падна в храната и по цялото ѝ тяло полепнаха парченца банани и манго.

Паф измисли специален трик, който ѝ прилагаше с голямо удоволствие всяка сутрин след почистването на тяхната клетка. Аз поставях в единия ъгъл купчина пресни, сухи бананови листа, които им служеха за легло. Веднага след това Паф се спускаше стремително, пълхаше се под листата, скриваше се напълно и зачакваше търпеливо, понякога до половин час, докато Блоу тръгнеше да го търси. Той скачаше неочаквано със силно квичене изпод листата и я погваше из ограденото място. Понякога ѝ прилагаше този номер по три пъти в една и съща утрин, но бедната Блоу не успя да го разгадае. Веднага след излитането му като раирана ракета от листата тя врътваше опашка и се стрелваше бързо с дебелиите си крака. Очевидно мислеше, че я напада леопард или някакво подобно животно.

Тъй като прекарваша по-голямата част от времето си във взаимно гонене или правене на всевъзможни лудории, малките прасенца се уморяваха и привечер им оставаха силици колкото да излапат вечерята си. Понякога заспиваха, докато още сучеа от бутилките, така че трябваше да ги будя, за да погълнат цялата си храна.

После, погрухтявайки сънливо, те се зариваха дълбоко в своите легла от бананови листа, лягаха едно до друго и хъркаха заедно цялата нощ.

Точно когато малките прасенца се отправяха сънливо към своите места за спане, животните от съседната клетка започваха да се събуждат и да проявяват интерес към живота около тях. Това бяха галаго, дребни животинки, големи колкото новородени котенца, наподобяващи повече кръстоска между бухал и катерица, с нещо маймунско у тях. Имаха гъста, мека и сива козина и дълги и пухкави опашки. Предните им крайници наподобяваха тези на маймуните, а огромните им златисти очи — очите на бухалите.

Галаго спяха свити по цял ден в своите спални помещения, но точно по залез слънце се пробуждаха, надничаха през вратата на спалното си помещение, прозяваха се сънливо и примигваха учудено с големите си очи. Те влизаха едва-едва в клетката, като не prestaваха да се прозяват и протягат, после и трите се сядяха в кръг и започваха да се мият и четкат.

Този ритуал беше дълъг и сложен. Те започваха със самите върхове на опашките си и бавно се придвижваха нагоре, докато всяко местенце от козината им биваше сресано и изгладено от дългите им костеливи пръсти. После, като мигаха една срещу друга самодоволно със златистите си очи, те започваха второто си занимание за вечерта. Правеха физически упражнения. Седнали на задните си крака, те се протягаха, докдето можеха, нагоре, после подскачаха внезапно във въздуха, преобръщаха се и падаха на земята. След това започваха да подскачат по поставените в клетката клонки и завършваха с гоненица в кръг, дърпаха се за опашките и така, докато огладняваха. После слизаха долу, сядяха до вратата на клетката, надничаха навън и ме чакча да се появя с вечерята.

Главното им ястие се състоеше от нарязани на тънко плодове и пълна купа с подсладено мляко. За десерт им поднасях голяма консервена кутия със скакалци, специалитет, който галаго обичаха най-много. Те седяха край вратата, писукаха един другиму и докато наблюдаваха как бъркам и вадя пълна шепя мърдащи скакалци, дългите им пръсти трепереха от възлнение.

Отварях за секунда вратата, хвърлях вътре насекомите и затварях. В клетката се вдигаше мигновен вой. Скакалците скачаха навсякъде, а галаго с изпъкнали от вълнение очи ги преследваха, митаха се като полудели в клетката, сграбчваха скакалците и ги тикаха в устата си. С натъпкани уста те загребваха колкото може повече скакалци в ръцете си, после сядаха да ги излапат бързо и не преставаха да мляскат и сумтят.

През цялото време те вперваха големите си очи, да не би да се появят нови скакалци или пък някой да е наградил повече. Веднага след като последният сочен залък биваше погълнат, те започваха бясно преследване на останалите насекоми. За много кратко време в клетката не оставаше нито един скакалец, с изключение на няколкото разпилени по пода парченца от крака и крила. Галаго обаче никога не бяха убедени в това и в продължение на цял час развълнувано проучваха всяка цепнатинка и дупчица в клетката с надеждата, че някак си са подминали някое от тези вкусни насекоми.

Всяка вечер при залез аз почиствах клетката на галаго и подменях мръсната трева с голям наръч чисти листа. Галаго обичат върху пода на клетката да има изобилен листак. Те си играеха в него и прекарваха дълго време в търсене на въображаеми насекоми, които вярваха, че се крият в листака.

Една вечер поставих както обикновено треволяк и съвсем случайно заедно с него вкарах вътре и едно дълго стъбло със златисто цвете на края, наподобяващо твърде много невен. Малко по-късно минах край клетката и с удивление забелязах как един седнал на задните си крака галаго стиска с една ръка цветето, късавно листенца и ги яде. Мъхнатата централна част на цветето изхвърли и един от неговите другари я грабна начаса и се заигра с нея. Първо я подметна нагоре във въздуха, хвърли се след нея и я „уби“ в ъгъла, така както би направил със скакалеца. Той направи всичко това много естествено. Един от неговите другари помисли, че е уловил скакалец и се приближи да се увери. Първият галаго изтича с цветето в уста, а останалите два го подгониха. В края на краищата и трите се сборичкаха и паднаха вкупом върху пода на клетката. На края на играта главичката на цветето беше нахъсана на малки парченца

и разпилена по целия под. Играта с това цвете изглежда им доставяше голямо удоволствие, затова всяка вечер след това започнах да поставям по две, три такива цветя в тяхната клетка. Те изяждаха венчелистчетата, а после играеха на „свободна борба“.

Макар и всяка вечер да наблюдавах играта на галаго в клетката и да се удивлявах на пъргавината и грациозните им движения, до нощта, когато един от тях избяга, не схващах колко бързи всъщност са те.

Те току-що се нахраниха и аз изваждах празните съдове от клетката, когато едно от малките животинчета неочаквано се стрелна през вратата, после нагоре по ръката ми, а от рамото ми скочи на покрива на клетката. Сграбчих го за върха на опашката, но то отскочи като гумена топка, кацна на самия ръб на покрива на клетката и впери поглед в мен. Заобиколих бавно и внимателно и бързо го сграбчих. Преди обаче ръката ми да го беше докоснала, то скочи във въздуха, прелетя около два и половина метра във въздуха и се приземи леко като перце на една от централните подпори на палатката, където остана като залепено. Спуснах се след него и то ме допусна съвсем близо до себе си. После, без каквото и да е предупреждение, скочи от подпората върху рамото ми, а оттам незабавно върху друга клетка. Преследвах го в продължение на половин час и колкото повече се разгорещавах и безпокоех, толкова това му доставяше по-голямо удоволствие.

Когато наистина го улових, това стана съвсем случайно. То току-що бе скочило от една купчина стари кутии върху поставената над походното ми легло мрежа против комари. Очевидно смяташе мрежата за солидна повърхност, върху която може да се стъпне. Под влияние на тежестта му мрежата пропадна и в следващия миг животното се оплете в нея. Притичах и го улових, преди да е успяло да се освободи. След тази случка внимавах много при отваряне вратата на клетката на галаго.

Главоболия с няколко маймуни

В лагера ни пристигаха много европейци и африканци, за да разгледат чудноватите животни, който бях събрал. Между разнообразните ми питомци имаше, разбира се, и маймуни, от които притежавахме около четиридесет различни вида. Съвместният живот даже в една голяма палатка с толкова много от тези енергични животни може да създаде ужасни неприятности, особено когато те са решени да създават такива.

От всички наши маймуни най-добре помня три: мустакатата маймуна Футл, червеноглавия Уикиз и на края, но не на последно място, шимпанзето Чолмондли.

При пристигането си в лагера Футл беше най-малката маймунка, която бях виждал дотогава. Ако не беше дългата му опашка, той можеше да се разположи много удобно в чаена чаша, като при това му оставаше достатъчно свободно място. Козината му имаше особена зеленикава окраска, гърдите му бяха бели. Главата подобно главите на повечето новородени маймунки изглеждаше твърде голяма за тялото му и имаше същата зеленикава окраска, с изключение на жълтеникавите, наподобяващи цвят на лютиче, бузи. Най-удивителното нещо у него беше широка ивица от бяла козина над горната устна, която поразително наподобяваше големи мустаци. Никога по-рано не бях виждал нещо по-смешно от тази дребничка маймунка с огромни мустаци, като на дядо Мраз.

Първите няколко дни Футл живя в една поставена до леглото ми кошница заедно с други новородени животни, които трябваше да храня с бибéron. Шишето беше два пъти по-голямо от него. Видеше ли го, Футл се спускаше с радостен вик към него, пыхаше биберона в устата си и го стискаше така силно с ръце и крака, че докато не изсучеше млякото, не можех да му го отнема. Той не ми позволяваше дори да държа шишето, понеже се страхувах да не му отнема част от съдържанието, а се търкулваше върху мястото, на което спеше, и го стискаше здраво в ръце. Като че ли се бореше с цепелин. Ту той беше отгоре, ту шишето, но независимо от това Футл

продължаваше да суче без прекъсване млякото, а мустациите му подскачаха от усилията, които правеше.

Малката маймунка беше много схватлива. Не мина много време и тя се научи да пие млякото си от чинийка, но когато свикна да върши това, маниерите на Футл на масата станаха просто безобразни. Слагам го на масата и като ме зърнеше, че приближавам с чинийката, обземаше го някакво безумие. Той започваше да подскача от вълнение и да креши неистово. Едва поставях храната на масата и той се хвърляше с главата надолу в нея. Млякото плисваше, той цопваше в средата с потопена глава, която изваждаше само за да си поеме дъх. От време на време лакомията му го караше да задържа по-дълго главата си в млякото, след което изкачаше от него, като свистеше и хвърляше пръски като същински фонтан. След ядене обикновено го подсушавах в продължение на половин час, защото изглеждаше не че е пил мляко, а че се е къпал в него.

Реших, че това не може повече да продължава. Футл се хранеше по пет пъти на ден и ако се мокреше непрестанно така, боях се, че ще се простуди. Причината на неговото вълнение вероятно идеше от това, че седнал на масата виждаше кога му нося млякото. Опитвах се да го храня по нов начин. Поставях първо чинийката върху масата, а после пренасях там и Футл. Първият път, когато постъпих така, той видя млякото отдалеч. Издавайки пронизителен радостен писък, той скочи от ръцете ми, прелетя грациозно във въздуха и цопна с плясък в средата на чинийката с млякото. Чинийката се преобърна и двамата с Футл се намокрихме.

След този случай се стараех, докато пие млякото си, да го държа и това се оказа малко по-успешно. Той се въртеше и пицеше от яд, понеже не му разрешавах да се гмурне в чинийката с млякото, като че тя представляваше плувен басейн. Понякога успяваше да ми се отскубне и се гмуркуваше в него, преди да успее да му попреча. В повечето случаи моят метод се оказваше правилен и той оставаше сух, с изключение, разбира се, на лицето му. Не можех да му попреча да го пыха в млякото и когато го вдигнеше да си поеме дъх, по лицето му не се виждаше къде започват и къде завършват неговите мустаци.

Когато не ядеше, Футл обичаше да се хваща за нещо. Всички новородени маймунки обикновено се залавят за меката козина на своята майка, докато тя скита из клоните на дърветата. Футл ме прие за своя майка и изглежда мислеше, че когато не се храни, е съвсем редно да се притиска до мен. Повечето време, през което бях зает, аз го носех със себе си. Той се държеше много добре и седеше на рамото ми, уловил с ръка едното ми ухо. Един ден се претраши и скочи върху телената преграда на клетката, в която беше затворена голяма и свирена маймуна. Тя моментално сграбчи Футл за опашката. Ако не бях там да го отърва, това щеше да остане последното му приключение.

Реших, че е много рисковано за Футл да седи на рамото ми, докато работя, затова го затворих в неговата кошница. Той очевидно се почувствува нещастен. По цял ден надаваше жалостиви писъци и правеше опити да се измъкне, затова се наложи да измисля нещо друго. Облякох едно мое старо палто и го носих няколко дни, като Футл стоеше както обикновено на рамото ми. Когато свикна напълно с тази дреха, аз я съблякох, окачих я на облегалката на един стол и поставих Футл отгоре ѝ. Той изглежда не разбира, че аз не бях в палтото и нежно се хвана за него.

И така всяка сутрин окачвах палтото на облегалката на стола, поставях Футл отгоре му и той се притискаше щастливо към него, докато аз вършех моята работа. Маймунката, изглежда, мислеше, че палтото е част от мен, нещо като моя втора кожа, и когато се докосваше до някоя частица от мен, се чувствуваше напълно щастлива. Докато работех, разговаряше с мен посредством дълги писукания, но нито веднъж не се опита да се отдели от палтото и да се покачи на рамото ми.

Когато в края на краищата пристигнахме в Ливерпул, Футл се чувствуваше чудесно и непрестанно позираше на фоторепортерите от рамото ми. Те останаха очаровани от него. Никой от тях не бе виждал дотогава толкова мъничка майmunка. Един от репортерите я разглежда дълго време, после се обърна към мен и каза: „Знаете ли, маймунката изглежда твърде млада, а пък вече има такива огромни мустаци.“

Червеноглавият Уикиз дължи името си на кръсъ-

ците, които издаваше. Когато и да доближавах клетката му, той отваряше широко уста и се провикваше с всички сили: „Уикиз, уикиз!“

Цялата козина на маймунката Уикиз имаше нежен сив цвят, с изключение на бялата ивица около врата и яркото махагоновочервено петно върху главата му. Лицето му беше тъмносиво, а клепачите млечнобели. Те обикновено не се виждаха, но когато ме посрещаше, той повдигаше вежди, свеждаше бързо клепки и ми се струваше, че очите му са покрити с бели завески.

На Уикиз беше много скучно да живее сам в клетка и да няма с кого да си поиграе, но аз не можех да му намеря другарка, понеже той беше единственият екземпляр от този вид, който притежавах. Той обаче не разбираше това, защото навсякъде около себе си чуваше и подушваше маймуни. Струваше му се твърде непочтено от моя страна, че го държи затворен в клетка и не го пускам да си поиграе с тях. Той реши, че може да постигне това, като прокопае скришно тунел и се измъкне навън.

Между дъските на едната страна на своята клетка беше открил малък отвор. С пръсти и зъби той се зае да го разширява. Дървото беше много твърдо и едва след дълго копаене и гризене със зъби успя да отчупи малка треска. Следех много внимателно работата му върху дупката и внимавах да не стане много голяма. Уикиз не подозираше това и смяташе, че не знай нищо за нея. Той хапеше и дращеше по дървото по цели часове, но след като чуеше, че приближавам, скачаше върху един от прътовете, седяше на него, придаваше си съвсем невинен вид, повдигаше вежди, показваше белите си клепачи и мигаше весело към мен. С това се надяваше да ме убеди, че е последната маймуна в лагера, способна да направи нещо нередно.

Не предприемах нищо по отношение на дупката, която копаеше Уикиз, защото смятах, че след като се увери, че дървото е много твърдо, скоро сам ще се откаже от нея. За най-голямо мое удивление се случи точно обратното. Той така много се встрасти в своята работа, че посвещаваеше всяка свободна минутка в хапене и дращене по дървото. Всеки път, когато се появявах на местопроизшествието, той седеше напълно безразличен на своя прът и ако не бяха няколкото забодени по кози-

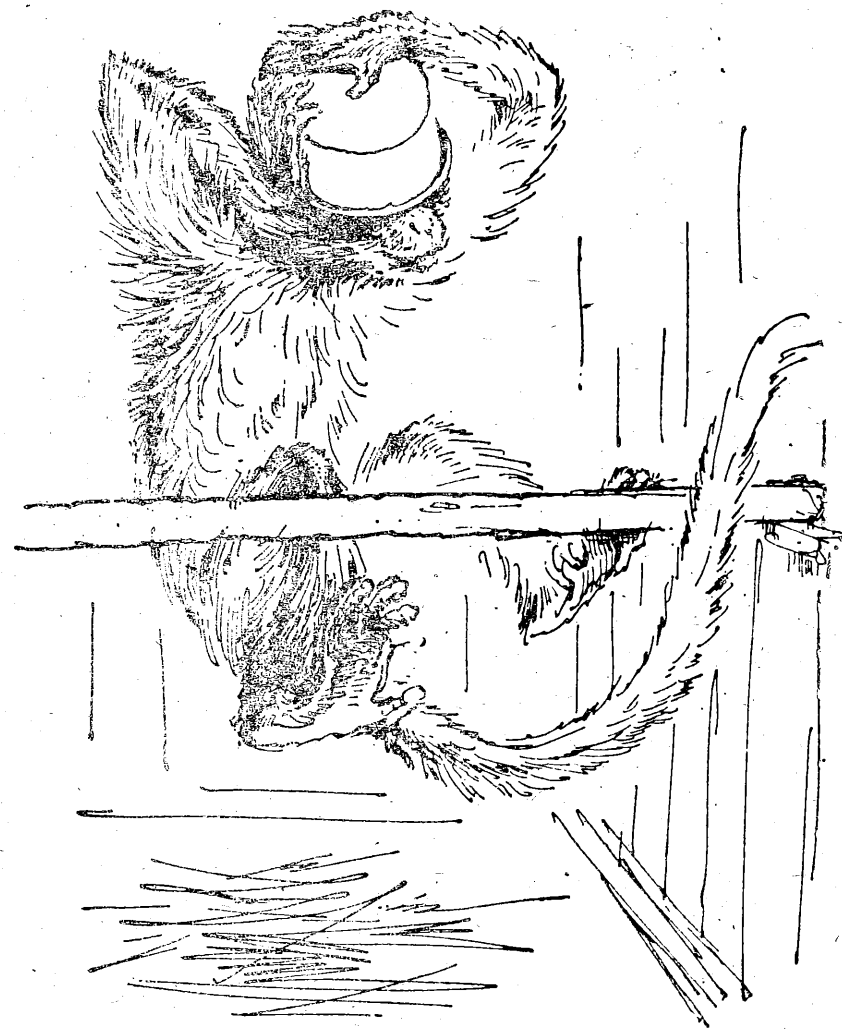
ната на бузите му клечки, нямаше да знае, че той все още продължаваше да се занимава със своята операция по прокопаването на тунела. Уикиз беше напълно убеден, че не знае нищо за неговия таен тунел, затова един ден реши да го изненадам.

Току-що му бях дал купа мляко и той не очакваше да се върне при неговата клетка поне в продължение на час. Освежен от пиетието, той поднови работата си над дупката. Оставих му достатъчно време на разположение, за да се задълбочи в работата, после се промъкнах предпазливо край редицата на клетките. Уикиз клечеше на пода. По лицето му се четеше решимост. Той дърпаше с ръце голямо парче от дъската. Парчето се държеше здраво и макар и да го дърпаше с всички сили, то не се отделяше от стената на клетката. Той ставаше все по-гневен и по-гневен, мърмореше и кривеше лице, по което се изписваха страшни гримаси. И когато се навеждаше напред, за да види дали може да прегризе това неприятно препятствие, аз го попитах със строг глас какво е намислил да прави.

Уикиз подскочи като боднат с игла, после погледна през рамо с уплашено и виновно изражение на лицето. Отново го попитах какво е решил да прави. Той едва-едва се усмихна, направи нерешителен опит да ми покаже клепачите си. Като видя, че не ми прави никакво впечатление, той най-глупаво остави дървото, взе празното канче от млякото, скочи на пръката, там се смути напълно, постави канчето върху главата си и падна заднешком от пръта.

Изглеждаше толкова забавен, че започнах да се смея, а той реши, че съм му простил. Уикиз скочи отново на пръта. Канчето стоеше на главата му подобно на метален шлем и пак падна от пръта. Този път на главата си и се удари, после приближи решетката, протегна ми ръка и стоя тъй, докато се почувствува по-добре.

Разбрал, че знае всичко за дупката, той престана да се крие и работеше открито пред мен. Скарвах ли му се, той повтаряше своя трик: слагаше канчето на главата си и падаше заднешком от пръта. Смеех ли се, той заключаваше, че съм му простил и възобновяваше работата си. Като предпазна мярка обаче заковах от външната страна на дупката парче телена мрежа. Когато я от-

кри, той се разочарова много. Убедил се най-сетне, че няма да може да махне мрежата, той с подчертано нежелание се отказа от пробиването на тунела. Уикиз обаче винаги правеше своята шега, падаше заднишком от пръта и се мъчеше да ме разсмее, когато разбираше, че му се сърдя.

Историята с шимпанзето Чолмондли

Когато шимпанзето Чолмондли се присъедини към колонията на животните, то веднага стана некоронован неин крал не само благодарение на своите размери, но и поради своята необикновена интелигентност. Чолмондли беше любимец на един чиновник от областта, който имаше желание да изпрати маймуната в Лондонската зоологическа градина. Като дочул, че събирам диви животни в тяхната област и че наскоро се завръщам в Англия, той ми писа и ме попита дали ще имам нещо против да взема Чолмондли с мен и да го предам на управлението на зоологическата градина. Отговорих му, че притежавам вече доста голяма колекция маймуни и още едно шимпанзе няма да представлява кой знае каква трудност, така че с удоволствие бих придружил Чолмондли до Англия. Представлявах си, че е някое младо, двугодишно шимпанзе, високо най-много около половин метър. При пристигането на Чолмондли едва не получих удар.

Една сутрин до лагера приближи камион, натоварен с огромен дървен кафез. Стори ми се така голям, като че побираше цял слон. Удивлявах се какво ли, за бога, би могло да има вътре в него. Когато шофьорът ми каза, че кара в него Чолмондли, аз си помислих, че неговият собственик е постъпил твърде глупаво да изпраща малко шимпанзе в такъв огромен кафез. Отворих вратата и надникнах вътре. Там седеше Чолмондли.

Един-единствен поглед беше достатъчен да разбера,

